

Nr. 3 (6558)
TREŠDIENA
1995. gada 11. janvāris
Abonēšanas maksa
mēnesī Ls 0,56,
mazumtirdzniecībā
īlumcena
Laikraksts iznāk 8 reizes mēnesī,
trešdienās un sestdienās

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

VIETĒJĀS ZINAS

Līvānieši gūst panākumus novada konkursā

4. janvāri mazi un lieli dziedātāji no visas Latgales devās uz Vilniem, uz tradicionālo konkursu «Ko tu proti?». Arī labākie kolektīvi no Līvāniem, kuri iepriek tika noteikti Līvānu bērnu jaunrades namā 14. decembrī.

Novada konkursā līvāniešiem veicās labi. Uz finālu Latvijas televīzijā brauks kapela «Dunduripiņš» no Pastariņa sākumskolas. Laimiņas sākumskolās meiteņu vokālais ansamblis «Mazās Laimiņas» pašlaik ir kandidātu sarakstā, par viņu piedalīšanos finālā vēl tiks lemts. Labi nodziedāja arī Līvānu 1. vidusskolas meiteņu duets — Kristīne Kārkla un Liene Pūtele, Līvānu bērnu jaunrades nama vokālais ansamblis «Cālis». Labu sagatavotību parādīja arī solisti no Jersikas pamatskolas un Rudzātu palīgskolas.

Konkursa «Ko tu proti?» žūrijas priekšsēdētājs V. Sprancmanis atzinīgi vērtēja to, ka Latgalē tik koplus dziedātāju pulks, ka ir no kā izvēlēties pašus labākos. Viņš ieteic mazajiem dziesmu miljotājiem turpināt izkopt savas balsis, dziedot korus, ansambļos, bet nedziedāt pie mikrofona, jo tas skaistās balstiņas izkroplo.

Līvānu mazie dziedātāji un spēlētāji ir arī pateicīgi Guntīm Kapleram par izvīzīšanu siltā autobusā.

«Daukas» ballē viens Daukas dālderis bijis santīma vērtībā

Uz animācijas filmu studijas «Dauka» organizētajām Jaungada ballēm, droši vien, bija daudz braukti gribētāji arī mūsu rajonā, vissmaz tie, kas šīs studijas izdotas grāmatas «Kakiša dzirnaviņas», «Skatāmpanti» un «Fantadroms» pagājušo gadu pirkta un krāja kaudzīte klāt pievienotos dālderis.

Lai gan Latgales bēriem Rīgā braukšanas prieki ir dārgi, Līvānu jaunrades nama pulciņu bēri tomēr sadūšojās, apmaksāja autobusu, uz balli aizbrauca un priežīgi piedalījās visādās jautriņās. Neaizbraukuso bērnu nomierināšanai tagad viņi stāsta, ka viens Daukas dālderis bijis viena santīma vērtībā.

Līvānu bēri paspēja aplūkot arī sauso augu izstādi ziedu salonā un Invalīdu biedrības rīkoto rokdarbu izstādi.

Kultūras nams organizē kursus un meklē sponsoru

Kaut arī jaunu pulciņu vadītājiem nav ar ko samaksāt, tomēr rajona kultūras nams vēlas, lai pulciņu būtu pēc iespejas vairāk.

Paredzēts rīkot bērnu drāmas kursus, kuros varēs apgūt runas kultūru, skatuvisķas kustības, rotaļu elementus un tamlīdzīgi bērniem vecumā no pieciem līdz 13 gadiem.

Rajona kultūras nams aicina pieteikties līdz 16. janvārim tos, kas vēlas šajos kursošos nodarboties, un arī lūdz sponsoru palīdzēt kursiem pastāvēt.

L.Rancāne

Vecgada turnīrs šahā

31. decembra sporta klubs «Līvāni» rīkoja ātrspēles turnīru šahā.

Sīvā cīņā 1. vietu izcīnīja Jānis Rudzāts, 2. vietā Vladimirs Oleksenko, 3. vietā Gunārs Mīkulis.

Uzvarētāji saņēma vērtīgas balvas, ko dāvāja Baltijas Tranzītu bankas Līvānu filiāle.

E.Kovalovs,
galvenais tiesnesis

Deputāti spriež par budžeta iestāžu finansēšanu

Rajona padomes deputātu komiteju sēdēs apspriests šobrīd aktuālais — budžeta iestāžu finansēšana. Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas priekšsēdētāja V. Brice «Novadniekiem» pastāstīja, ka budžeta iestādes jau iesniegušas izdevumi tāmes, lai saņemtu naudu no rajona budžeta.

Vislielākais satraukums radies skolās, jo turpmāk tās tiks finansētas no pašvaldību budžetiem, nevis no skolu valdes «kopējā katla», kā bija līdz šim. Šīs izmaiņas skolas uzņēmušas dažādi. Ir tādas, kurus noskanotas optimistiski, jo cer, ka tādējādi uzlabosies finansiālais nodrošinājums, bet ir arī skolas, kurus vēlētos saglabāt iepriekšējo kārtību, proti — lai finansēšanu koordinētu skolu valde centralizētu.

Slimokase slēdz līgumus

Rajona slimokases direktore V. Šmukste informēja «Novadnieku», ka slimokase jau ir noslēgusi līgumus ar gandrīz visām pašvaldībām, slimnīcām un aptiekām.

kām. Šo līgumu būtība ir tāda, ka slimokase un pašvaldība vienojas par to, ka pagasta feldšeris vai ārstē ārstē slimniekus, bet par padarīto darbu iesniedz talonus slimokasei. Slimokase savukārt piešķir līdzekļus algai un ar paveikto darbu saistītajiem izdevumiem. Tāpat notiek arī poliklinikās. Bet slimnīcas saņems līdzekļus atbilstoši ārstējamo slimnieku skaitam.

Tādējādi mēs atsakāmies no līdz šim praktizētā izlīdzināšanas principa, un katra medicīnas darbinieka alga tagad būs atkarīga no darba apjoma un kvalitātes. Tāpat būs arī ar izdevumiem šī darba veikšanai, — sacīja V. Šmukste un piebilda:

Talonu sistēma, kuru sākām praktizēt vēl līdz līgumu slēgšanai ar pašvaldībām, pierāda, ka prognozes neesam klūdījušies. Ir feldšeru punkti pagastos, kur to darbinieki saņem lielāku algu nekā līdz šim, pat 100 latus mēnesī, bet ir arī tādi, kur atalgojums samazinājies. Vismazākā samaksa, protams, ir pārsteidzoša — noplēnīti tikai 3 lati mēnesī!

Ko tālāk? V. Šmukste uzskata, ka pašvaldībām jāizanalizē, kāpēc pagasta cilvēki neizmanto feldšeru pakalpojumus. Varbūt vienīm ir iespēja saņemt kvalitatīvu medicīnisko palīdzību citur, varbūt medikis strādā neprofesionāli un pavirši?

Tāda pat situācija esot prognozējama arī poliklinikā. Arī te to nāksies analizēt un izdarīt attiecīgus secinājumus.

V. Šmukste pieļauj iespēju, ka poliklinikās varētu notikt šātu samazināšana, jo ārsti, pie kura slimnieki neies, diezin vai varēs turpināt strādāt.

Tirgotāji sāk maksāt pašvaldībai

Kā «Novadnieks» jau informēja, Preiļu pilsētas dome ir pieņēmusi lēmumu, saskaņā ar kuru par tirgošanos ar pārtikas un rūpniecības precēm pašvaldībai jānomaksā gāda nodeva — 15 lati par tirgošanos tirgū un 20 lati par tirgošanos kioskā vai veikalā.

Patlaban nodevu samaksājuši 120 veikalui, kiosku un tirgus kiosku īpašnieki vai īrnieki. Pārējie saņēmuši brīdinājumu — ja nodeva samaksāta netiks, pret viņiem dome lietos soda sankcijas.

Veikalos pieaug sviesta cena

Pēdējās dienās veikalos krasī pieaugusi sviesta cena. Akciju sabiedrības «Preiļu siers» ražotais lauku sviesta tagad maksā 1 latus un 84 santīmus kilogramā. Paju sabiedrības «Turība» veikalā sviesta kilogramu var nopirk lētāk — par 1,60 latiem.

Cenu pieaugums daļēji izskaidrojams ar to, ka ziemas mēnešos lopkopības produkcijai vienmēr bijusi augstāka pašizmaka. Otrs faktors varētu būt tas, ka no veikalui plauktiem tikpat kā pazudis no Lietuvas ievestais sviesta un importa margarīns, jo stingrāki kļuvuši muitas noteikumi.

Ražotāji un tirgotāji, iespējams, šo situāciju izmanto cenu paaugstināšanai. Bet daudziem pilsētniekiem līdz ar to nāksies atteikties no brokastu sviestmaizes — jaunās cenas ne visiem ir pa kabatai.

Galvenās balvas — kurzemniekiem un vidzemniekiem, zobi birstes — latgaliešiem...

Cūkas gada cūkas laime uzsmajidījusi Saldus, Liepājas un Madonas rajona zemniekiem, bet ne latgaliešiem.

Saldus rajona zemnieku apvienības organizētās loterijas visas galvenās balvas lielākoties tikušas minēto rajonu zemīturiem. Un ne tikai lauksaimniecības tehnika, bet arī televizori, ledusskapji un citas vērtīgas mantas.

Bet ko saņems mūsu rajona zemnieki, kuri arī, zemnieku konsultāciju biroja skubināti, ieinteresēti pirkta šīs loterijas biletēs?

Preiļieši varēs saņemt zobi birstiņu komplektu, pavārnīcas, mazgāšanas līdzekļi «Kastanis», leikoplasta komplektu, barojošo krēmu, rokas zāģi, kasetes, dezodorantu... Arī, tik tiešām, ikdienā vajadzīgas lieetas!

Kā «Novadniekiem» izdevās noskaidrot, 96 procenti no līdzekļiem, kas iegūti no loterijas bilešu pārdošanas, izlietojoti laimestiem. Rajona zemnieku konsultāciju biroja vadītājs M. Liniņš pastāstīja, ka naudas izteiksmē mūsu zemnieki atguvuši apmēram pusē no loterijas biletēm iztērētās naudas.

Laimiestus, patīk tie vai nē, varēs saņemt tikai līdz 31. janvārim. Laimīgie zemnieki, nenokavējet!

Kopš pirmdienas preilieši nesaņem silto ūdeni

♦ Pirmdien pašvaldības uzņēmums «Siltums» pārtrauca siltā ūdens padevi Preiļu pilsētas dzīvojamajiem namiem. Situāciju komentē «Siltuma» direktors Aivars Pīzelis.

Mēs saprotam, ka siltā ūdens padeves pārtraukšana īrniekiem radījusi daudz neērtību. Bet mēs bijām spiesti to darīt, bijām spiesti ieviest taupības režīmu, jo mazuts no Krievijas nepieejāk, kā bija plānots.

Pagaidām iztiecam ar to, kas iepirkts, pēc tam izmantosim valsts rezervi — esam saņēmuši atļauju to darīt. Bet šis mazuts tvertnēs glabājas jau divus gadus, tāpēc samazinājusies tā siltumlatdeve.

Cik ilgi siltā ūdens nebūs? Neigribu izteikt optimistiskas prognozes, tomēr ceru, ka situācija ar kurināmo normalizēsies. Pagaidām centīsimies silto ūdeni padot vismaz sestdienās un svētdienās, lai cilvēki varētu nomazgāties, jo saprotam, ka pirts pakalpojumi (īpaši lielākajām ģimenēm) ir pārāk dārgi.

Saspriņtgākais stāvoklis ir siera rūpniecības mikrorajonā. Tam ir divi

emesli. Pirmkārt, akciju sabiedrības «Preiļu siers» nebūt ne spožais finansiālais nodrošinājums. Otrkārt, pašu īrnieku attieksme. Citu mikrorajonu iedzīvotājai par siltumu šogad norēķinās normāli, bet siera rūpniecības kvartālā dzīvojošie to darīt nesteidzas. Te par siltumu nemaksā gandrīz puse iedzīvotājū.

Ar pilsētas domi esam vienojušies, ka tarifi līdz apkures sezonas beigām nemainīsies. Starpību, iešķējās, izdosies segt no pilsētas budžeta. Pat tad, ja neatradīsim nekadū citu variantu un mazutu būsim spiesti pirkīt no «Latvenergo» par tā noteiktajām bargājām cenām.

Aicinu iedzīvotājus nekrist paniķā, jo kurināmā trūkumu izjūt daudzas Latvijas pašvaldības. Domāju, tā ir īslaicīga problēma, kuru mums izdosies atrisināt.

Komentāru pierakstīja A.Illīja

Latvijas lauksaimniecības kopdarbības nacionālās savienības veidošana

♦ Lai veicinātu lauksaimniecības un ar to saistīto tautsaimniecības nozaru ražošanas stabilizāciju un attīstību, kopdarbības formējumu interešu aizstāvēšanu un pārstāvēšanu valsts varas un pārvaldes institūcijās, tiek veidota Latvijas lauksaimniecības kopdarbības nacionālā savienība.

Tājā, pamatojoties uz kooperācijas un pārvaldes principiem, brīvprātīgi apvienojas lauksaimniecības, mežsaimniecības, mašīnbūves, zivsaimniecības, dārzkopības, lauksaimniecības produkcijas ražošanas, pārstrādes, pārtikas produkcijas ražošanas, tirdzniecības, agroservisa, citu nozaru savienības un rajonu teritoriālās biedrības.

Pieteikumus par iestāšanos savienībā iesnieguši: Latvijas Pienīsaimnieku centrālā savienība, Latvijas Kopdarbības centrālā savienība «Turība», a/s «Latvijas zvejnieku savienība», koncerns «Latvijas pārtika», Latvijas Lauksaimniecības mašīnbūvētāju asociācija, sabiedrība «Latvijas cukurs», Latvijas graudu audzētāju, glabātāju un pārstrādātāju kooperatīvo sabiedrību savienība, Latvijas Biškopības biedrība, Latvijas Zemnieku federācija un rajonu lauksaimniecības zemnieku biedrības.

Pieteikumus par iestāšanos savienībā iesnieguši: Latvijas Pienīsaimnieku centrālā savienība, Latvijas Kopdarbības centrālā savienība «Turība», a/s «Latvijas zvejnieku savienība», koncerns «Latvijas pārtika», Latvijas Lauksaimniecības mašīnbūvētāju asociācija, sabiedrība «Latvijas cukurs», Latvijas graudu audzētāju, glabātāju un pārstrādātāju kooperatīvo sabiedrību savienību, Latvijas Biškopības biedrība, Latvijas Zemnieku federācija un rajonu lauksaimniecības zemnieku biedrības.

— jaunu darba vietu veidošanu, aizņemtības, strādājošo ienākuma palielināšanu;

— uz iedzīvotāju pirkstspējas pieauguma pamata, ienākumu palielināšanās no eksporta panāks lauksaimniecības un ar to saistīto nozaru produkcijas ražošanas pieaugumu, ražošanas struktūras pilnveidošanu, produkcijas konkurētspējas celšanu.

Savienība izstrādās lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības attīstības investēšanas programmas, kuru realizācija nodrošinās augsnēs auglības un lopu produktivitātes celšanos. Tā nodrošinās ražotāju informāciju par tirgus, iezīvju, cenu, nodokļu politiku, zinātniski pētnieciskā darba rezultātiem un ieteikumiem.

Savienības pamatkapitālu veidos materiālie un naudas resursi. To iegūšanas avots būs biedru pajās un citi līdzekļi, kas iegūti saimniecības darbības rezultātā, un citi maksājumi.

LLKNS k

Lielām skolām lielas rūpes

♦ Šis mācību gads ir jau trešais, kopš Līvānu 1. vidusskola par direktori strādā Maija Kručinina, līdz tam — šīs skolas skolotāja. Pieteikumi ilgs laika spridīs, lai iezīmētu savu — vadītājas rokrakstu, novērtētu vājākos posmus skolēnu izglītošanā un mēģinātu tos mainīt, kā tas ir darīts šogad.

— Pirmkārt, jāmin tas, ka šo mācību gadu strādājam vēl kuplākā skaitā nekā pirms gada, — saka Maija Kručinina. — Skolā ir 968 skolēni, 70 skolotāji un 40 tehniskie darbinieki. Joprojām izjutam šaurību, telpu trūkumu. Un joprojām mūsu skolas dzīve ir daudzveidīga un raiba.

Izmaiņas ir skārušas tieši vidusskolu. 10. klasi komplektējām pēc speciālās uzņemšanas programmas, divās nosacītās grupas vai plūsmās — humanitārā un eksaktā. Tas savā ziņā ir eksperiments, kuru pēc laika vērtēsim vai ir at-taisnojies.

Skola piedāvā noteiktu kursu un profilkursu sarakstu katrai no šīm divām grupām un integrētos kurssus. Piemēram, skolēni apgūst eksaktos priekšmetus, bet, lai vieniem būtu pamazināšanas humanitārjos priekšmetos, nosakām pusgada vai gada garumā noteiktu stundu skaitu šo priekšmetu pamatu apguvei. Un otrādi. Humanitārās klases audzēkņi noklausās ķimijas, fizikas un citu eksakto priekšmetu pamatus. Mūsu pedagogi paši ir izstrādājuši integrētās programmas, jo no Izglītības un zinātnes ministrijas tādas nepienāk.

Ieviešot šo jauninājumu, mēs gri-bējām sakārtot skolēnu darba ritmu. Lai nebūtu tik daudz brīvo stundu, lai vidusskolēnu stundu laiks neilgtu no pulksten astoņiem rītā līdz pieciem pēcpusdienā. Stundu sarakstu šajā mācību gadā sastādījām, nemot vērā skolēnu, nevis skolotāju intereses. Skolotājiem šogad nav brīvu tā saucamo metodisko dienu. Tās ir tikai tiem pedagoģiem, kas mācās maģistratūrā, doktorantūrā. Stundu saraksts šogad patiešām sastādīts veiksmīgāk, jo desmitajās klasēs ieviesām šo divu plūsmu metodi.

Vidusskolēnu skaits ir liels — 157, tāpēc varam piedāvāt milzum daudz kursu — piecas svešvalodas

(tiesa, šogad mācām četras), vien-padsmit profilkursus, bet Izglītības un zinātnes ministrijas obligātā prasība, teiksim, lai kļūtu par valsts ģimnāziju, ir seši profilkursi. Papildus profilkursi ir jauni, ar tem strādā nedaudzās republikas skolās, tiem paši esam izstrādājuši programmas un eksāmenu bileses.

Šajā mācību gadā vēlamies iz-strādāt perspektīvo skolas koncepciju, un tajā noteiksim kādu specializācijas mērķi. Zinām savas stiprās puves un esam gatavi mē-ģināt pieteikt sevi valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanai. Te ir loti sā-pīgs moments, par ko runāju arī intervijā Rīgas radio žurnālistiem. Protī — rajona padome pieņema loti svarīgu lēmumu par vidussko-lām, nerunājot un nekonsultējoties ar vidusskolu direktoriem, vismaz ar mani — nē.

Uzskatu par pareizu un normalu, ka bāzes vidusskola — Preiļu 1. vidusskola — ir pieteikta uz valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanas akreditāciju. Bet vajadzētu būt korek-tiem, lietas kursā par citu skolu interesēm un vēlmēm, jo neviens no rajona padomes nav izzinājis, kādi ir mūsu skolas rādītāji. Un darīt zināmu, vai perspektīva citas rajona vidusskolas var pretendēt uz statusa nomaiņu.

Mēs statusu varējām nomainīt sen, kļūt teiksim, par pilsetas ģimnāziju, bet, labi apzinoties savas vājākās vietas, kas radikāli jāpār-kārt, izkārtni vien mainīt nevēlamies. Tomēr visu laiku balstos uz tiem labajiem rādītājiem, kas mums ir. Viens no tiem — 74 procenti jauniešu no pēdējā izlaiduma iestājās augstskolā. Skolā mācās bēri no trim rajonam un sešiem pagastiem, tātad ģeogrāfiskā ziņā Daugavpils un Jēkabpils rajonu jauniešiem šī skola ir loti izdevīga. Arī vairāki skolotāji iero-das no citiem rajoniem. Palielinās, īpaši šogad, to skolotāju skaits, kas

ceļ savu kvalifikāciju doktorantūrā un maģistratūrā.

Divi mūsu skolēni šogad mācās ārzemēs, viens Amerikā, otrs — Minsteres latviešu ģimnāzijā. Viena mūsu bijusī audzēkne — Anita Liepa — Minsteres ģimnāziju pabeidza. Uz mācībām ārzemes var nokļūt pēc visai stingras atlases konkursos, un mūsu audzēkniem tas ir bijis pa spēkam.

Nemot vērā gan iepriekšminēto, gan citus skolas darba rādītājus, gribam pieteikt savu skolu valsts ģimnāzijas statusa piešķiršanai. Mūs atbalsta pilsētas dome, gai-dām arī rajona padomes un skolu valdes atbalstu. Ceram, ka šajās iestādēs parakstīs dokumentu, kuru mēs sūtīsim uz Izglītības un zinātnes ministriju skolas akreditēšanai. Skolas statusa maiņa mums pašlaik un arī tuvākajā nākotnē ir svarīgākais uzdevums.

Kopumā skolas ikdienā ir pilna ar dažādām interesantām lietām, kā parasti tas ir raksturīgs lielām skolām. Turpinās interesantu kontaktu veidošana ar Rokišku vidusskolu Lietuvā, ar Atašenes vidusskolu Jēkabpils rajonā. Šogad ir daudz fakultatīvu nodarbi, kas saistītas ar mūziku, sportu, ar dejām. Sākām mācīt sanīkojumu dejas, ne-sen skolā notika rajona skolu bibli-otekāru seminārs. Daudz jaunu skolotāju, kas tikkō beiguši augstskolas, kolektīvs papildinājies ar pedago-giem — viriešiem.

Skolā šogad ir piecas pirmās klasēs. Arī šeit ir kāds jauninājums. Sakarā ar to, ka bēri no jauktajām ģimenēm bieži vien nezina latviešu valodu, bet vēlas iet mūsu skolā, mēs pirms uzņemšanas rīkojam pārrunas. Tajās piedalās sākum-skolas skolotāji, lai noskaidrotu bērna latviešu valodas prasmi. Ja valodu nezina, mēs neuzņemam, esam atteikuši loti daudziem.

Gribu pateikties Preiļu 1. vidusskolas direktoram Jānim Eglītim, kas ir devis iespēju mūsu rajona skolām izmantot viņa nodibinātos sakarus ar Dānijas pedagoģiem. Otra reizi mēs uzņēmām praksē dānu topošos pedagogus. Tā ir vērtīga sadarbība. Nerunājot nemaz par tūri cilvēciskiem kontak-

tiem un redzesloka paplašināšanu, interesanti bija uzzināt mūsu darba novērtējumu, tā sakot, no malas. Dānu studenti atzina, ka mūsu skolēniem ir dzīlas, vispusīgas zināšanas, loti laba disciplīna. Bet nav atraisības, individuālās izpausmes stundās, nav radošas pīejas, domāšanas. Skolēni strādā pēc skolotāja dotā parauga. Un ka mēs, skolotāji, skolēnā nevis izraisām interesu, bet piespiežam viņu strādāt. Arī mūsu programmas ir sa-režītas, grūtas.

Šī mācību gada dānu studentes Ieva un Terēze bija ārkārtīgi ele-gantas, simpātiskas un apburošas. Ja mazie gribēja viņām pieglau-sties, labprāt strādāt fizkultūrā un darbmācībā, visu ko viņām dāvināja un uzcienāja, tad savukārt liele skolēni tuvinājās viņām garīgi, ri-koja tīkšanās vakaros. Studentes organizēja pārrunas par to, ko va-jag darīt, lai kāptu pa karjeras kāpnēm, lai kaut ko sasniegstu, ka loti svarīgi ir — uzdrošināties.

Pēc pārtuņām nākošajā rītā skolēni ieradās pie manis un teica, ka grib piedalīties domrakstu konkursā «Ko es darītu, ja būtu Ministrs prezidents». Līdz domrakstu nodošanas beigu termiņam republikas konkursā bija palikusi dien-nakts. Un tomēr — paspēja. Lūk, ko nozīmē uzdrošināšanās.

Audzēkņi arī redzēja, cik loti ir nepieciešamas svešvalodu zināšanas, cik loti ir apkārpta videjā pa-audze, arī es, ja nevarām būti sa-zināties ar cittauteišiem.

Dānu topošās pedagoģes atzinīgi novērtēja to, ka Latvijas skolās ir tāds priekšmets kā literatūra, kas arī palīdz sagatavoties dzīvei. Viņu valstī esot tikai dānu valodas priekšmets. Patiešām, literatūra ta-ču veido dzīves pieredzi, un mūsu bēri lielā mērā ir dzīves gudri.

Vienu nedēļu dzīvojām Popielas trakumā, pēc kā mūsu viešas tei-ca, — cik bēri stundās ir saistīti un nebrīvi un cik atraisīti un artis-tiski šajā Popielā. It kā divi dažādi cilvēki...

Līvānu 1. vidusskolas direktori Maiju Kručinīnu uz sarunu aicināja L.Rancāne

PREIĻU RAJONA MEITENES KOPĀ AR «AGNESI»

♦ Vēl viens gads aizvadīts. Vēlot laimi un panākumus turpmāk, uz kopīgo darbu ar lasītājiem vēlas atskatīties praktiskais rokdarbu žurnāls meitenēm «Agnese».

Žurnāls sāka iznākt pirms dažiem gadiem, tagad celā pie lasītājiem jau 33. tā numurs un kopš 1994. gada augusta izdevums ir krāsains un lielāka formāta.

Tomēr arī melnbaltā iz-skata žurnālam netrūka la-sīlāju un aktīvu līdzi strā-dātāju konkursos, aptaujās, loterijās un viktorīnās. Prei-ļu pusē no pašiem pirmsā-kumiem aktīvas bijušas Ag-los un Līvānu meitenes.

Sākumā tas bija skolotāju nopeļns, bet laikam jau, mazajām meitenēm lielām augot, drosme un ticība saviem spēkiem auga līdzi. Tagad «Agnese» ir atsaucīgas lasītājas arī citos Preiļu rajona nostūros.

Gribas atzīmēt un izteikt pateicību Indrai Līvānos, Ainai Vilcānei Gailīšos, Dagnijai Briškai Galēnos un visām pārējām «Agneses» saprotosājām un sirsniņajām draudzenītēm. Arī vēstuļu apmaiņas spēlē ir daudz adresu no Preiļu rajona. Jāatvainojas tām meitenēm, kuras vēl gaida vēstuldräu-dezēnu (un īpaši draugu) adreses, jo apmaiņa neiet tik veikli kā mēs vēlētos.

Uz tikšanos jaunajās «Agneses» lappusēs — redaktore Dzintra Šulce

Investīciju fonds «Decemviri» un akciju sabiedrība «Gubenis» grib privatizēt Rīgas lauksaimniecības mašīnbūves rūpnīcu

Valsts nodevusi savu objektu — Rīgas lauksaimniecības mašīnbūves rūpnīcu — privatizācijai publiskā piedāvājumā. Ko tas no-zīmē?

Raugoties plašāk — valsts meklē šim objektam saimniekus, kas varētu to efektīvi pārvaldīt, nesot pēļņus sev dividenžu veidā un valstij nodoklu veidā.

Runājot konkrētāk — Privatizācijas aģentūra grib:

1. Atrast stratēģisko investoru jeb kontrolpaketes turētāju, vienkāršāk runājot, — uzņēmuma pārvaldītāju, apsaimniekotāju un finansu līdzekļu piesaistītāju, kas nodrošinās reālo objekta funkcionēšanu.

2. Piesaistot Latvijas iedzīvotāju sertifikātus un caur Rīgas fondu biržu pārdomāt par tiem privatizējamā objekta akcijas, lai sertifikātu turētājiem kļūtu par uzņēmuma līdzīpašniekiem — turēt ar īpašumu nodrošinātās akcijas un pretendēt uz dividendēm.

Investīciju fonds «Decemviri» izveidojies jau 1991. gadā tieši uz Rīgas lauksaimniecības mašīnbūves rūpnīcas bāzes, ir pagaidām vienīgais pretendents uz uzņēmuma kontrolpa-ketes turēšanu. Tas ir iesniedzis Privatizācijas aģentūrai privatizācijas priekšlikumu, kā šo bijušās Padomju Savienības pakalnības rūpnīcu pārveidot par Latvijas zemkopju uzņēmumu.

Sāda biznesa plāna izstrādāšanu veicinājuši:

1. Divi gadi, darbojoties uzņēmuma ietvaros, a/s «Decemviri» speciālistu darba pieredze, rūpnīca ieviešot ražošanā jaunus izstrādājumus un apgūstot jaunus produkcijas reali-zācijas tirgus.

2. Divi darbības gadi ārpus uzņēmuma, ieejot mūsu valsts finansu un vērtspapīru tirgus aprītē, transformējot a/s «De-cemviri» par investīciju fondu.

Savukārt a/s «Gubenis» vadību uzņēmušies tie paši IF «Decemviri» darbinieki, bet pēc savas būtības tā ir sertifi-kātu īpašnieku izveidota uzņēmēsabiedrība, kurus mērķis ir RLMR privatizācija, izmantojot sertifikātus. Par a/s «Gu-benis» akcionāru var kļūt jebkurš Latvijas iedzīvotājs, kurš, iegādājoties akcijas, vēlas kļūt par minētā uzņēmuma līdzīpašnieku.

1 akcija = 1 sertifikāts = 28 lati

A/s «Gubenis» ļaus potenciālajam uzņēmuma akciju pir-cējam ievērojami atvieglo to sarežģīto sistēmu, kuru piedā-vā valsts. Vienkārši a/s «Gubenis» jau iepriekš apvienoto akcionāru vārdā biržā iepirkis RLMR akcijas. Savukārt a/s «Gubenis» ciešā saistībā ar IF «Decemviri» ļauj potenciālajiem akcionāriem ielūkoties uzņēmuma nākotnē un, zinot tā attīstības perspektīvas, vieglāk izšķirties par ieguldījumu tieši šajā objektā.

Kā iecerēts pārveidot Rīgas lauksaimniecības mašīnbūves rūpnīcu, lai tā drīzā nā-kotnē kļūtu par rentablu Latvijas zemkopju uzņēmumu.

Plānoti 3 galvenie attīstības virzieni:

1. Esošās produkcijas modifīcēšana un jaunu izstrādājumu apgūšana.

Labi pazīstama ir RLMR pamatprodukcija — piekabes — organiskā mēslojuma ārdītāji ar 4 t un 6 t kravnesību. Šī tehnika ir labi pieprasīta NVS un dažādās pasaules valstīs visos kontinentos savas veiksmīgās konstrukcijas un ilgmo-žības dēļ. Bet tirgus ekonomika neļauj koncentrēties tikai uz vienu izstrādājumu, tāpēc plānoti esošās piekabes modifi-cēt un apmēram gada laikā papildus apgūt:

— piekabes — siena savācējus,
— piekabes — koku vedējus,

— transporta piekabes ar mazāku kravnesību.

Apkopojot zemnieku un Latvijas lauksaimniecības mašīnbūtāju asociācijas rekomendācijas, tiek izstrādāta citu Latvijai nepieciešamu lauksaimniecības mašīnu ražošanas programma rūpnīcā.

2. Jaunu realizācijas tirgu apgūšana.

80. gadu sākumā rūpnīcas produkcija tika eksportēta uz aptuveni 40 valstīm. Tagad daudzas saites sarautas, no svarīgākām palikušas tikai Francija un Somija.

Tiks veidots jauns dileru tīkls ārzemēs. Tieks slēgti pirmie kontrakti par mašīnu piegādi Dienvidamerikas valstīm. Reāli apgūstams ir Tuvo Austrumu un Austrālijas tirgus.

3. Visa veida pakalpojumu sniegšana Latvijas zemniekiem, izmantojot uzņēmuma tehniskās iespējas un atrašanās vietu Rīgas centrā:

— organizēt tirdzniecības centru visu zemnie

Cik izmaksā viena skolēna skološana

♦ Rajona skolu valdē savāktas ziņas par izdevumiem, kas vajadzīgi viena skolēna mācīšanai šajā mācību gadā. Šādi skaitli bija nepieciešami, lai atbilstoši jaunajai finansēšanas sistēmai, kad nauda skolu uzturēšanai nāks caur vietējām pašvaldībām, varētu zināt, cik vietējai skolai vajadzīgs līdzekļu. Šajā summā nav iekļautas pedagogu algas un remontam nepieciešamie līdzekļi.

Katrā skolā izdevumi viena skolēna skološanai ir atšķirīgi. Lielā mērā to noteic tas, kādas ir skolas ēkas un kāda — krāšņu vai centralizētā apkure, cik skolēnu skolā mācās. Jo plašākas telpas, jo bēriņiem brīvāk, jo lielākas izmaksas.

319 latus lieli izdevumi uz vienu bērnu ir Vanagu pamatskolā, 331 — Pelēču pamatskolā, 309 — Vārkavas vidusskolā. Tie ir lielākie skaiti. 91 lats ir Arendoles sākumskolā, 119 — Salas pamatskolā, 123 — Preiļu 1. vidusskolā. Tie ir mazākie skaiti.

Izdevumi par viena bērnu skološanos līdz 150 latiem ir Aglonas vidusskolā, Priekuļu, Rušonas pamatskolā. Līdz 200 latiem — Aizkalnes, Galēnu, Jersikas, Rožupes,

Silajānu, Sīlukalna, Sutru, Vārkavas pamatskolās. Jaunislas, Ārdavas, Dravnieku, Gailišu, Rimicānu pamatskolās, Rudzātu vidusskolā robežas no 209 līdz 268 latiem. Šeit nav ziņu par abām Līvānu, Riebiņu un Preiļu 1. vidusskolu, kas jau atrodas pašvaldību gādībā, un par Aglonas internātāgimnāziju.

Skolu valdes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis ir norūpējies:

— Esmu redzējis citos rajonos tos norēķinu palagus, kad pagasta vecākie sāk skaiti, cik bērnu no kura pagasta mācās viņa skolā un cik naudas no šī pagasta jāpiepras. Bet kaimiņš varbūt gribēs maksāt tik, cik izmaksā mācīšanās viņa pagasta skolā.

Šādā situācijā, kad māksligi veidot bijušo ciematu centri tagad kļuvuši par pagastu centriem un ir tālu no istajām bērnu dzīves vietām, kad ir izdevīgāk apmeklēt kaimiņu pagasta skolu, radīsies lieki sarežģījumi ar savstarpējiem norēķiniem.

Var jau skrupulozi dalīt pēc pierības un dzīves vietas visu, bet tādā gadījumā vispirms būtu jānodrošina normāla satiksme un ērts ceļu tikls.

Jaunā skolu finansēšanas sistēma jaunajā budžetā tapusi pēc Pašvaldību savienības ierosmes, galvenokārt vadoties no Rīgai tuvāku rajonu vadītāju ierosmes, kur ir blīvāka apdzīvotība.

L.Rancāne

kontrole par šo bērnu. Bet nevajadzētu arī sociālo problēmu risināšanu uzvelt ārstu un medmāsu pleciem, jo ir bērnu tiesībsargājošās, sociālās nodrošināšanas nodalas.

Līvānos ir arī pusaudži, kuri, ģimenes siltumu neatraduši, bēg no mājām, un policija uz slimnicu atved nelaimīgus, izbadējušos, neapērītus puišus.

Preiļu slimnīcas bērnu nodalā pašlaik uzturas trīsgadīgs mazulis, kura māte nevar iedzīvoties ne Ukrainā, ne Latvijā, kur pati piedzimus.

Silajānu, Upmalas, Aizkalnes pagastos ir ģimenes, kurās bērni dzīvo satriecošos apstākļos.

L.Rancāne

1944. gada 5. oktobrī viņu aresteja. Kara tribunāls tēvu notiesāja uz 15 gadiem kā dzimtenes nodevēju. Staļina nometnēs viņš izturēja tikai divus gadus...

1991. gadā tēvu reabilitēja, atzina par nevainīgu. Žēl, ka šī reabilitācija nāca tik vēlu...

Man par tēvu ir saglabājušas visgaišākās atmiņas. Par viņu tikai labu runāja kaimiņi, nebija nevienas sūdzības no vecākiem par visiem 18 Dubnas skolā nostrādātājiem gadiem. Viņš bija cilvēks, kas stāvēja tālu no politikas, bet dzīvoja savai ģimenei, visu ziedoja iemīlotajam pedagoģa darbam. Bargas liktenis un ļaunā vara izrīkojās pēc savas patikas ar viņa mūžu, un Kazimira Vaivoda kauliņi balo kaut kur tālu no dzimtenes smiltāja...

Veneranda Alika (Līvānos)

1994. gada 30. novembrī «Novadniekā» bija publicēts skolotājs Akmanes raksts «Pelēču pamatskolai — 80». Gribu to nedaudz papildināt, jo lieta tā, ka rakstā minētais skolotājs Kazimirs Vaivods ir viens tēvs. Varbūt kādam būs interesanti uzzināt, kā ar viņu izrikojās bargais liktenis.

• Atgriežoties pie publicētā

Tas bija mans tēvs...

Dubnas ciemā tad savas skolas vēl nebija. Tā kā kaimiņi vēlējās dot saviem bērniem izglītību, tēvs organizēja Dubnā četrklasīgo pamatskolu. Skolai telpas viņš ierādīja savā mājā. Tas bija grūts laiks, jo vecākiem par aizdevumu bankai vajadzēja maksāt lielus procentus. Bankas parādu par māju un 11,18 hektāriem zemes viņi spēja maksāt tikai 17 gadu laikā.

Un tomēr sākumā viss klājās labi. Bija prieks par ābedēdāru, par būtītiem. Mums bija 10 bišu mājiņas, kuras tētis ar lielu mīlestību aprūpēja. Bet ierasto dzīves ritumu izjaucu padomju okupācija, kurai sekoja tā dēvētie vācu laiki un atkal krievu armijas ienākšana. Kaimiņi, no kuriem viens bija sēdējis cietumā par zaļšanu, bet otrs bija čigāns, kuram tēvs bija atteicis iedot zirgu, tēti apmeloja, un

1991. gadā tēvu reabilitēja, atzina par nevainīgu. Žēl, ka šī reabilitācija nāca tik vēlu...

Man par tēvu ir saglabājušas visgaišākās atmiņas. Par viņu tikai labu runāja kaimiņi, nebija nevienas sūdzības no vecākiem par visiem 18 Dubnas skolā nostrādātājiem gadiem. Viņš bija cilvēks, kas stāvēja tālu no politikas, bet dzīvoja savai ģimenei, visu ziedoja iemīlotajam pedagoģa darbam. Bargas liktenis un ļaunā vara izrīkojās pēc savas patikas ar viņa mūžu, un Kazimira Vaivoda kauliņi balo kaut kur tālu no dzimtenes smiltāja...

Veneranda Alika (Līvānos)

Kā tiks rēķināta kompensācija par zemi un zemes vērtību pilsētās

Ministru kabinets noteicis kārtību, kā aprēķinās un izmaksās kompensāciju par bijušajiem zemes īpašumiem un kā jānosaka maksā par īpašumā nododamo zemi.

Kā sanemt kompensāciju

1. Kompenšācijas apmēru par zemi aprēķinās atbilstoši valdības pagājušā gada pavašari apstiprinātajai metodikai. Šo darbu veiks Valsts zemes dienesta pilsētā (rajonā) nodalas.

2. VZD nodala aprēķinu iesniegs pilsētas domei.

3. Pilsētas dome pieņems lēmumu par kompenšācijas piešķiršanu — privatizācijas sertifikātos.

Šis lēmums piecu dienu laikā jāizsūt kompenšācijas pieprasītājam, kā arī Krājbankai vai Sakaru bankai.

4. Banka, kuras rīcībā ir gan kompenšācijas pieprasītāja iesniegums, gan domes lēmums, atvērs privatizācijas sertifikātu kontu un izsniegus privatizācijas sertifikātu grāmatiņu. Šis darbs jāveic mācīšanās laikā.

5. Ja piešķirtās kompenšācijas apmērs neapmierina — jādodas uz tiesu.

Kā maksāt par zemi

1. Maksas apmēru par īpašumā nodoto zemi noteikts atbilstoši kadastrālā vērtībai. Taču aprēķini veicami tikai par tām zemes platībām, kuru robežas nos tiprinātas dažādās.

2. Kadastralo vērtību noteikts Valsts zemes dienests un iesniegs pilnētās domei.

3. Pilsētas domei pirms lēmuma pieņemšanas par zemes pārdošanu ar maksas apmēru jāiepazīstina zemes pieprāstījums un par to jāsastāda protokols.

4. Ja iebūdumu nav, tad dome pieņem lēmumu, vienlaikus noteicot par izpirkātā zemes apmēru atlikināšanu bijušajam īpašniekam vai viņa mantiniekim (sertifikātos). Taču šo lēmumu var apstrīdēt tiesā mācīšanās laikā. Kompenšācijas apmēru par zemi šajā gadījumā noteiks pēc kadastrālās vērtības.

5. Pieņemtie lēmumi desmit dienu

laiķā jānosūta zemes pīcejam un kompenšācijas saņēmējam. Valsts zemes dienesta nodalai, kā arī Latvijas Hipotēku un zemes bankai.

6. Zemes ieguvējam trīs mēnešu laikā pēc domes lēmuma pieņemšanas jānoslēdz līgums ar Hipotēku un zemes banku par zemes īpašuma izpirkšanu. Ja tas nav izdarīts, tad dod vēl brīdinājuma termīpu, un, ja tad nekas netiek darīts, tad dome savu lēmumu anulē.

7. Zeme jāizpērk vismaz 10 gadu laikā, pirmajai iemaksai jābūt vismaz 25% apmēra no izpērkamās zemes vērtības.

8. Ar pārdotās zemes vērtības kompenšāciju saistītos jautājumus bijušajiem īpašniekiem šajā gadījumā jākarto Hipotēku un zemes bankā. Taču kompenšāciju saņem pilnā apmērā — visu uzreiz mācīšanās laikā.

Juris Veilands («Nedēļa Tev»)

SVĒTĪJET UN NENOLĀDIET

Ir laimīgi ar Dieva palīgu sagaidīts 1995. gads.
Ar daudziem un cildeniem novēlējumiem esam
sveikuši viens otru, bet vai spēsim visu
iecerēto un vēlēto piepildīt un īstenot?

Aizvadītais gads neapšaubā-
Ami pierādīja, ka mēs esam
sākuši savā sadzīvē pārāk bieži
lietot lāstus.

Lāsts ir draudīgs jauna vēlējums,
pareigojums, izteikums, ass skarbs
izsauciens lielā sašutumā, ne-
patīk, arī izmīsumā, kur parasti
izpaužas jauna vēlējums. Lādēt no-
zīmē vēlēt kaut ko jaunu sev vai
ciemīt vārdos un darbos. Nav vajadzības sīkāk aprakstīt šo bries-
mīgo grēku pret otro Dieva bausli,
kur teikts:

— Tev nebūs Dieva vārdu nelie-
tīgi Valkā!

Lāsti tagad dzirdami uz katras
soļa. Tādiem cilvēkiem mute izslāc-
lāstu plūdis, no viņu naida pilna-
jām acīm sprēgā ienaida zibenī.
Lādē veci un jauni, inteliģence un
strādnieki, lādē pat mazi bērni.
Lāsti ceļo no mājas uz māju...

Nesen rajona saldumu veikalā
nelielis zēns, kad māte atteica vi-
ņam nopirk «košleni», turpat
publiski, visiem pīcejam dzirdot,
nolādēja savu māti visbriesmīgā-
kiem vārdiem. Kur bērns šos vār-
dus bija iemācījies? Kad pajautāju,
kurā klasē zēns mācās, viņš lepni
atbildēja:

— Trešajā!

Lāstus mēdz izteikt liela uztrau-
kuma brižos, un tie var izpaušties
arī dusmu afektā vaibstos un žes-
tos, piemēram, dūres vicināšanā
un kratišanā. Lāstu efekts liekas
arī jo spēcīgs, ja tos izsaka cilvēki
īpašos stāvokļos un attiecībās, kas
it kā pacel viņu vārdu spēku un
nozīmi, piemēram, mirstoši cilvē-
ki, nevainīgi notiesāti, kā arī vecā-
ki.

Jezuīts Stribingijs 1606. gada
ceļojuma pārskatā apraksta Lu-
dzas un Rezeknes latviešu lādēša-
nas paņēmienus ar alus trauku un
20 svecēm.

Arī tagad, kur cilvēku starpā
valda šausmīga agresivitāte, ciet-
sirdība, kas tiek gluži apzināti kultivēta televīzijā un kino, rādot tikai
kaušanos un šaušanos, lāsti ir ne-
atpemama ikdienas sastāvdaļa.

Dažreiz lāsti ir tik riebigi, ka
bailes tajos klausīties. Tie bieži
veltīti vistuvākiem cilvēkiem. Viņi
ar visbriesmīgākem lāstiem bagā-
tīgi apvēlti savu sievu, it kā viņa
pie visa būtu vainīga. Sieva sa-
vukārt neatpaliek no vīra lāstu ba-
gātības. Bērni savukārt nolād ve-
cākus, kuri viņus dzemdējuši,
audzinājuši un vadījuši dzīvē. Kai-
minš ar bāudu nolād kaimiņu,
strādnieki sūta lāstus darbadevē-
jiem, tauta nolād tautu. Tāpat
nolād Dievu. Dažkārt pie lāstiem
pievieno vēl grēcīgus zvērestus un
zaimus, lai it kā lāstiem piedotu
lielāku vērtību.

Katra lāsta lietotājs nāvīgi grēko
— vienalga vai nolād sevi vai citus.
Svētais Augustīns pamatoti skaidro,
ka lāsts ir lielas necieņas izrā-
dišana Dievam. Kā rīkojas tas,
kurš nolād sevi vai citus? Viņš
vēlas izsaukt Dieva sodu ciemīt. Ar
to cilvēks censības sevi padarīt par
tiesnesi, bet Dievu — par bendi,
gribēdams, lai Dievs nekavējoties

izpilda cilvēka iecerētos jaunu-
mus. Cik jauna un naida pārpilna
ir cilvēka sirds, jo no sirds pārpil-
nības runā mutē!

Ar lāstu cilvēks zaimo Dievu un
sevi pilnīgi labprātīgi veltī velnam.
Lāsti ir velna runa un lūgšana.
Velni nolād paši sevi un citus,
Dievu un visu pasauli.

Bībeli atrodam paredzētus bar-
gus sodus lāstu lietotājiem, jo ar
tieciem cilvēks grēko pret Dieva un
tuvākmīlestību. Jāievēro, ka arābi
un citas senās austrumtautas sā-
gājas lietot lāstus. Tāpēc liels ie-
launojums ir, ja tos tik dāsni lieto
kristieši. Viņi taču kristības sakra-
mentā kļuvuši par Dieva bēriem,
auguši Baznīcas klēpī, mieloti pie
dievgalda ar Kristus Miesu un Asi-
nīm.

Lāstu lietotājus piemeklē Dieva
sods pat uz vairākām paaudzēm.
Helēna Celmiņa savā atmiņu stās-
tā, kas tiek publicēts «Neatkarīga-<

Krustvārdu mīklu risinātājiem

1994. gada 21. decembra numurā «Novadnieks» publicēja krustvārdu mīklu un lasītājiem, kas to pareizi atminēs, apsolīja nelielas Jaungada balvas. Mīklu izdevies atminēt 8 mūsu lasītājiem — A. Čeirānam (Preiļi), R. Olinai (Limbazi), A. Anspakam (Cēsis), A. Nikitovai (Līvāni), P. Skutelis (Preiļi), A. Bulmeisterei (Preiļi), V. Kotānei (Preiļi) un Beču ģimenei (Aglona). Preiļieši «Novadnieka» balvas var saņemt redakcijā, pārējiem tās izsūtīsim pa pastu.

«Novadnieks» pateicas par līdzdalību konkursā un novēl veiksmi arī turpmāk, jo drīz ceram rikot

jaunu, plašaku konkursu ar lielāku balvu fondu.

Krustvārdu mīklas atrisinājums
HORIZONTĀLI. 7. Berkla. 8. Ooloģija. 10. Sroga. 11. Atlēts. 12. Stīlot. 15. Etna. 17. Kaulene. 18. Pāli (pālu). 19. Stamba. 20. Spelte. 24. Bits. 25. Šnicele. 26. Igla (iglu). 29. Melnis. 30. Samest. 31. Kaka. 33. Stenders. 34. Atellāna.

VERTIKĀLI. 1. Benetū. 2. Eljots. 3. īves. 4. Bona. 5. Kokita. 6. Ājatolla. 9. Kokile. 13. Karbons. 14. Snēpele. 16. Aftas. 18. Petri. 21. Viterīts (siderīts). 22. Acteki. 23. Elastīns. 27. Cikāde. 28. Kanāle. 31. Karē. 32. Orts.

Kas ir Daugavas fonds?

Pēc vairāk kā gada sagatavošanas perioda šī gada 6. oktobrī Jēkabpils rajona Salu pagastā tika nodibināta bezpēļas organizācijas sabiedrība «Daugavas fonds». Fonda dibinātāji ir divdesmit astoņas juridiskas personas, tai skaitā 24 pašvaldības, Latvijas Kultūras fonda, valsts akciju sabiedrība «Latvenergo» un Daugavpils Pedagoģiskā universitāte.

Pēc dibināšanas sapulces fondā ir iestājies Daugavpils rajons. Bez Rīgas pilsētas gar Daugavas krastu pilsētās un pagastos dzīvo pāri par 340 tūkstošiem iedzīvotāju, bet kopā ar Rīgu 1,2 miljoni.

Dibināšanas sapulcē tika apstiprināti fonda statūti, kā arī ievēlēta vadība.

Par Daugavas fonda prezidentu ievēlēja Bruno Otersonu, kurš jau no pirmās kopā sanāšanas reizes Dolē bija aktīvs Daugavas fonda dibināšanas iniciators un organizētājs. Par viceprezidentu ievēlēja Jāni Graudoni, kurš tikko saņēma Spīdolas prēmiju.

Daugavas fonda sekmēs Latvijas Kultūras fonda Daugavas programmas izpildi un Daugavas upes ielājā esošā reģiona sociālo, izglītības, kultūras un tautsaimniecisko attīstību. Šo mērķu sasniegšanai fonda veiks darbību šādos virzienos:

— sociālās vides sakārtošana, mazinot iedzīvotāju migrāciju un sekmējot iedzīvotāju tikušīšanas apzinās, izglītības un kultūras pa-augstinašanu un veselības kopšānu;

— vides vērtību un kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošana, kopšāna un saglabāšana, īpašu uzmanību veltot dabas aizsargājamiem objektiem;

— novadam raksturīgās amatniecības atjaunošana un attīstība;

— Daugavas reģionā esošo ražotņu ceļniecības un darbības videi kaitīgo sekū iekārtējana, tai skaitā zivju resursu atjaunošana un saglabāšana;

— Daugavas ūdeņu piesārņojuma samazināšana, ceļot iztrūksto-

šās un rekonstruējot esošās noteķudeņu attīrišanas ietaises, sadzīves un rūpniecisko atkritumu, kaitīgo vielu savākšanai un utilizāciju;

— satiksmes nodrošināšana starp Daugavas krastiem;

— latvisķas identitātes atgūšana

šai valstij vēsturiski un ģeogrāfiski svarīgajai teritorijai.

Desmit cilvēku ievēlētā valde ir uzsākusi savu darbību. Jau notikušas trīs valdes sēdes — Jēkabpili, Aizkrauklē un Daugavpili. Valdes sēdēs ir veikta pienākumu sadale starp valdes locekļiem, noteiktai darbības galvenie virzieni, kā arī izstrādāta un 9. decembrī Daugavpili apstiprināta nepieciešamā informācija, lai pieteikto projektu iekļautu Daugavas fonda mērķprogrammu sarakstā. Šajā informācijā jānorāda:

1) projekta nosaukums;

2) projekta anotācija, aptuvenas izmaksas un pašreizējā izstrādes stadija;

3) projekta iesniedzēja pārstāvji darbā grupai (uzrādot adresi un kontaktelefonu).

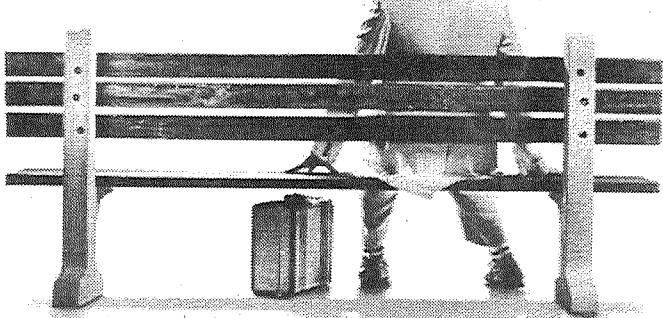
Pēc projekta iekļaušanas mērķprogrammā būs jāizpilda speciāla anketa, kura atbilst starptautiskajām prasībām, sastādot biznesa plānus finansējuma piešķiršanai.

Sakarā ar to, ka tikai viena trešā daļa no Daugavas ielājā dzīvojošajiem ir pārīstāvēti Daugavas fondā, valde nolēma publicēt visos rajonu laikrakstos šo informāciju, lai katrs, arī tie pagasti un pilsētas, kas vēl tikai domā par iestāšanos Daugavas fondā, un ne tikai pagasti un pilsētas, bet arī katrs iedzīvotājs, varētu ienesiņt, ja viņiem tādi ir, savus priekšlikumus, to iekļaušanai mērķprogrammu sarakstā.

Aicinu pašvaldības, uzņēmumus, reģionālās un sabiedriskās organizācijas, kā arī ikvienu fizisko vai juridisko personu, kas atbalsta fonda darbības mērķus, nākt mūsu rindās un kopīgi risināt visus sasāpejūšos jautājumus.

Ivars Sekacis,
Daugavas fonda valdes
priekšsēdētājs

Pasaule Toms
izmainīsies ja Tu to skaſiši Henks
Forestā Gampa acīm filmā
Forests Gamps

baltic
cinema

UNITED
INTERNATIONAL
PICTURES

DOLBY STEREO
IN SELECTED THEATRES

Kinoteātri «Ezerzeme» 20., 22 janvāris.

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA ☎ 22305

Noliec galvu drauga klēpī,
Dzīves vēji skarbi pūš.
Sarmos koki, sirmos mati,
Diviem vieglāk pait mūžs!

Sirsniņi sveicam Genovefu un Antonu GARKALNU
35 gadu kāzu jubilejā.

Bērni ar ģimenēm

VA/S DAUGAVPILS MAIZNIEKS

PLĀŠĀ SORTIMENTĀ PIEDĀVA MAIZES UN BALTMAIZES IZSTRĀDĀJUMUS UN KONDITOREJAS IZSTRĀDĀJUMUS:

- MIKSTO UZPUTOTO
KONFEKŠU VEIDS
LUKUMS;
- CEPUMI;
- RAUŠI;
- PIPARKŪKAS;
- KEKSI.

LAIPNI LŪDZAM IEGADĀTIES MOSU PRODUKCIJUI

DAUGAVPILIS, M. VILNU iela 9
Tālr. DIREKTORS (254) 41304
REALIZĀCIJAS DALĀ (254) 41491; 41241

Izgatavojam un uzstādām gaismas un neonā reklāmas izkārtnes.
Telefons Jēkabpili 8-252-32223 no 10 līdz 17 darba dienās.

Tiek likvidēta kopdarbības sabiedrība «Šņukuti».

Kameņecas dzirnavās

Jaunaglonā,
tālr. 17664

- vilnas kāršana un vērpšana,
- pārtikas graudu malšana un bīdelēšana,
- graudu malšana lopbarībai.

Strādā trešdienās,
ceturtdienās, piektdienās.

Uzņēmums iepērk

- bērza finierklučus, cena Ls 11-17 par kub.m,
- melnalkša finierklučus, cena Ls 6-7,
- apses klučus, cena 17 USD,
- egles, priedes sīkbaļķus, cena 29-36 USD,
- egles, priedes, bērza papīr malku, cena 25 USD.

Apmaksa tūlītēja.

Telefons uzziņām
65015, 65053.

Latgales Finansu un Investīciju
Kompānija

IEPĒRK SERTIFIKĀTUS

Par visaugstākajām cenām Largalē!

Adrese: Preiļos, Brīvības ielā 1, tālr. 21448;
Līvānos, Rūpniecības ielā 1, tālr. 42663;
Aglonā, Someretas ielā 34, tālr. 15315.

Līvānu pilsētas dome 1995. gada 18. janvārī plkst. 14.00 pārīs izsolē ires tiesības uz dzīvojošiem, kuri atrodas daudzdzīvokļu mājās Līvānos, ar sākotnējo izsoles vērtību bez apgrozījuma nodokļa:

- Rīgas ielā 63a, dz. 47 (2-istabu dzīvoklis, 1. stāvs, kop. pl. — 36,52 kv.m, Ls 386),
- Zaļajā ielā 10, dz. 38 (1-istabas dzīvoklis, 3. stāvs, kop. pl. — 30,09 kv.m, Ls 320),
- Rīgas ielā 10a, dz. 58 (1-istabas dzīvoklis, 5. stāvs, kop. pl. — 34,09 kv.m, Ls 454).

Izsole notiks Līvānos, Rīgas ielā 136, 2. stāva zālē. Personām, kas vēlas piedalīties izsolē, ir jānomaksā nodrošinājuma summa 10% apmērā no izsoles sākuma vērtības.

Uzzinās var saņemt un pieteikumus iesniegt Līvānos, Rīgas ielā 136, 11. kabinetā darbdienās, tālr. 43813.

Preiļos 24. ceļu pārvaldes darbnīcās
Brīvības ielā 76 atvērts auto apkopes punkts.

Sniedzam šādus pakalpojumus:

- vieglo automobiļu riteņu sagāzes un izvērsuma regulēšana,
- riteņu balansēšana ar modernu iekārtu,
- izplūdes gāzu (CO₂) regulēšana,
- automašīnu mazgāšana,
- kameras vulkanizācija,
- eļļu maiņa, eļļas un gaisa filtru nomaiņa,
- metināšanas darbi,
- virpošanas darbi.

Telefons uzziņām 23098, 23390, 22267.

Zvērināta advokāte
Dz. Zoldnere paziņo
jauno adresi:
Līvānos, Rīgas ielā 136.
Tālr. 43913
darbdienās no 9 līdz 17.

Balvu SPK maina mazgātu
vilnu pret dzīju (1 kg
vilnas — 820 g dzījas),
tautiskām segām, logu
aizkarīem, dekorīem,
salvetēm un trikotāžu.
Preces var iegādāties
arī par naudu.

Gaidām jūs pie veikalim 23. janvārī plkst. 9.00 Rudzatos, plkst. 12.00 Rožupē, plkst. 14.00 Sutros,
24. janvārī plkst. 9.00 Silukānā, plkst. 12.00 Galēnos, plkst. 14.00 Satbulniekos,
25. janvārī plkst. 9.00 Pelēčos, plkst. 12.00 Ārdavā, plkst. 14.00 Aizkalnē.
AICINĀM UZ SADBĀRĪBU.
Tālr. informācijai
8-245-22285.

SIA «Latgales artēziskā
aka» urbj, projektē,
saskaņo urbuma vietu un
urbānas atlaujas. Zvanīt
Krāslavā 26446 dienā,
24418, 25210 vakaros.

Pārdod
steidzami lauku māju par 100
sertifikātiem. Zvanīt 24489 pēc
18;
* * *
rudzus un sienu rulonus. Tel.
35336;

* * *
steidzami govi un grūsnas teles.
Tālr. 38755;
* * *
remontējamu VAZ-2102. Līvānos. Zvanīt 44489 vakaros;
* * *
automašīnu GAZ-52, furgons.
Tel. 65121;
* * *
automašīnu Ford Sierra, pikaps,
1983.g., labā tehniskā stāvoklī,
par \$ 2700. Tālr. 42505 Andim;
* * *
ledusskapjus. Tālr. 21268.

Pērk
klavieres. Zvanīt 65167 vaka-
ros.
Maina
2 istabu dzīvokli ar daļējām lab-
ierīcībām pret labiekārtotu 1 ista-
bas dzīvokli. Tel. 23366;
* * *
MTZ-50 ātrumkārbu pret MTZ-
50 cilindrū-vizuļu grupu vai PĀR-
DOD. Tālr. 58401 vakaros.

Dažādi
Kokvedēja ar iekrāvēju pakalpo-
jumi. Tel. 42062, 41278;
* * *
Virieti vai viņa māsu, kas vēlējās
apmainīt dzīvokli Rēzeknē pret
dzīvokli Preiļos, lūdzam piezīmīt
pa tel. 65121.

Но мама умерла,
И свет, что мне светил,
Перед зарей погас.
Выражаем глубокое
сожаление Анисе
Еремеевне Быковой в связи
со смертью МАТЕРИ.
Коллектив кафе «Зиле»